

Gemeente Amsterdam
Commissie Onderwijs, Zorg en Armoedebestrijding

Datum: 26 september 2022

Kenmerk: 22-025/DL

Onderwerp: aandacht voor effect energieprijzen voor mensen met ziekte of beperking

Geachte leden van de commissie Onderwijs, Zorg en Armoedebestrijding,

Clïëntenbelang Amsterdam heeft kennisgenomen van de stand van zaken aanpak energiearmoede en aanpak energiebesparing die op 28 september 2022 op de agenda staan van uw commissievergadering. Met deze brief willen wij aandacht vragen voor Amsterdammers met een chronische ziekte of beperking die onevenredig hard geraakt worden door de stijgende energieprijzen. We doen een aantal voorstellen hoe de gemeente deze groep Amsterdammers extra kan bijstaan en hopen dat u deze in de commissie wilt bespreken.

Stapeling van kosten

Heel veel mensen met een beperking of chronische ziekte kampen al jaren met financiële problemen en een gebrek aan bestaanszekerheid. De leefsituatie van deze mensen, die veelal een laag (midden)inkomen hebben, is nog verder verslechterd door de sterk oplopende (energie)prijzen. Mensen met een beperking of chronische ziekte hebben te maken met een stapeling van kosten: hoge medische kosten door een aanvullende zorgverzekering, met jaarlijks een eigen risico en eigen bijdragen, dure boodschappen en hoge kosten voor brandstof of OV. Deze mensen hebben vaak een hoge energierekening door hun gezondheidssituatie, waardoor een hoge temperatuur in huis nodig is, door elektrische hulpmiddelen of medische apparatuur. Vanwege hun medische situatie is het voor deze groep mensen heel moeilijk om (energie)kosten te besparen.

Stapeling van effecten

Daarnaast hebben deze Amsterdammers veelal te maken met stapeling van effecten. Vervoersarmoede door de hoge kosten voor mobiliteit in combinatie met kilometer limitering voor het AOV. Door de lange wachtlijsten voor zorg en ondersteuning moeten ze een steeds groter beroep doen op hun eigen netwerk, dat mogelijk ook geraakt is door de energiecrisis. Dit wordt versterkt door een gebrek aan betaalbare en toegankelijke woonruimte. Een verslechterde financiële situatie heeft grote gevolgen voor de mentale en fysieke gezondheid van mensen met een chronische ziekte of beperking. Ook om die reden vragen we extra aandacht voor deze groep Amsterdammers.

Maatregelen kabinet: energieplafond onvoldoende

De energiemaatregelen die het kabinet voorstelt zoals een energieplafond, kunnen helpen, maar zijn helaas niet voldoende voor mensen die vanwege hun beperking of chronische ziekte onvermijdbare extra energiekosten hebben. Het bedrag van het voorgestelde energieplafond (circa 290 euro) is voor deze doelgroep erg hoog. Daarnaast gaat het kabinet uit van een maximaal gebruik van stroom en elektriciteit dat correspondeert met het verbruik van een gemiddeld gezinshuishouden met een redelijk energiezuinige woning (2400 kWh stroom en 1200 m3 gas per jaar). Boven dat gebruik moeten mensen marktconforme

prijzen betalen. We hebben nu al meerdere verhalen gehoord en signalen ontvangen van mensen met een ziekte of beperking die boven dat plafond uitkomen. Zij hebben een hoog verbruik, kunnen niet besparen en zullen alsnog een hele hoge energierekening ontvangen. Dat geldt zelfs voor mensen die alleenstaand zijn. We vragen de gemeente om via gemeentelijke regelingen deze kosten te compenseren.

Maatregelen gemeente Amsterdam

De gemeente Amsterdam heeft een aantal nieuwe maatregelen gepresenteerd, zoals de verhoging van de inkomensgrens voor minimavoorzieningen en een eenmalige verhoging van de energiegcomponent voor Amsterdammers met een chronische ziekte vanuit de regeling tegemoetkoming meerkosten (RTM). Cliëntenbelang Amsterdam is heel positief over deze maatregelen en blij dat de gemeente minima met een chronische ziekte of beperking expliciet heeft meegenomen in haar beleid. De financiële effecten van de energiecrisis raakt echter een steeds grotere groep Amsterdammers met een chronische ziekte of beperking die net buiten deze inkomensgrens valt. Daarnaast zien we in andere maatregelen rondom de aanpak energiearmoede minder aandacht voor deze groep en om die reden stellen we de volgende maatregelen voor.

Voorstel maatregelen voor mensen met een beperking

1. Compenseer alle mensen met een chronische ziekte of beperking voor de stijgende energieprijzen

De stijgende energieprijzen raken alle mensen met een chronische ziekte of beperking onevenredig hard. De verhoging van de inkomensgrens voor armoedevoorzieningen gaat pas per 1 januari in, terwijl veel mensen op dit moment al in grote financiële problemen verkeren. Wij stellen voor om de inkomensgrens voor de extra energietoeslag van 500 euro en de verhoging van de energiegcomponent uit de RTM voor alle Amsterdammers met een chronische ziekte of beperking per direct te verhogen naar 130 procent. Onderzoek de mogelijkheden om ook andere mensen met een chronische ziekte of beperking te compenseren voor de hoge energiekosten. Om de compensatie in de toekomst direct aan deze groep Amsterdammers te kunnen leveren, stellen wij voor om bij elke nieuwe Wmo-maatwerkvoorzieningen automatisch een vergoeding voor het extra stroom- of gasverbruik toe te kennen.

2. Maak de bijzondere bijstand en andere toeslagen beter bekend en toegankelijk

Maak de toegang tot bijzondere bijstand laagdrempelig en stel de bijstand met spoed open voor mensen met een beperking of chronische ziekte die nu in de problemen raken door de hoge energiekosten. Daarnaast zijn er nog steeds te veel mensen niet bekend met de bestaande armoederegelingen, waardoor zij geen hulp en financiële ondersteuning ontvangen. Wij adviseren de gemeente dringend om deze regelingen beter onder de aandacht van deze groep Amsterdammers te brengen. Indien gewenst, denkt Cliëntenbelang Amsterdam daar uiteraard graag over mee.

3. Zet de vangnetregeling coulant in

Ga coulant om met mensen met een chronische ziekte of beperking die door de stijgende (energie)kosten in de financiële problemen zijn geraakt. Zeker omdat deze groep Amsterdammers nauwelijks kan besparen en bezuinigen. En waar ze dat wel proberen kan dat schadelijke effecten hebben op hun gezondheid. Daarnaast vragen wij aandacht voor mensen met een psychische of verstandelijke beperking die vaak afhankelijk zijn van een uitkering en niet altijd goed zicht hebben op hun financiële situatie. Zij hebben goede begeleiding nodig om te voorkomen dat zij snel in financiële problemen raken. We vragen de gemeente om waar mogelijk schulden kwijt te schelden.

4. Geef voorrang bij energiebesparing

Ouderen en mensen met een chronische ziekte of beperking kunnen moeilijk zelf energiebesparende maatregelen nemen. Geef deze mensen voorrang bij de aanpak energiebesparing en isolatie van woningen. Dat is zowel voor hun financiële situatie als voor hun gezondheid van belang. Cliëntenbelang ziet hier een grote rol voor woningcorporaties weggelegd om mensen met een Wmo-gelabelde woning hierin te ondersteunen. Onderzoek de mogelijkheden om maatregelen voor woningaanpassingen te combineren met energiebesparende maatregelen en verduurzamingsmaatregelen met toegankelijkheids-verhogende acties.

5. Aandacht voor sport, participatie en gezondheid

Sportieve en sociale activiteiten zijn voor mensen met een ziekte of beperking van groot belang voor hun mentale en fysieke gezondheid. De prijzen voor sport gaan omhoog en bepaalde sportfaciliteiten, zoals

doelgroepzwemmen, dreigen door de hoge kosten te verdwijnen. We willen de gemeente verzoeken om sport voor deze doelgroep te blijven faciliteren, net als de mogelijkheid om deel te blijven nemen aan sociale activiteiten. We vragen daarnaast aandacht voor mantelzorgers die (financiële) ondersteuning nodig hebben om voor hun naaste te kunnen blijven zorgen.

Wij hopen dat u dit voorstel wilt bespreken tijdens uw commissievergadering en deze maatregelen onder de aandacht van de wethouder wilt brengen. Wij wensen u veel succes met de bespreking. Indien u vragen heeft, kunt u altijd contact met mij opnemen.

Met vriendelijke groet,

Deborah Lauria
Directeur-bestuurder

